

Nieuwsbrief: besluitvorming bij een terugkeer naar huis

Nieuwsbrief: besluitvorming bij een terugkeer naar huis

De beslissing over een eventuele terugkeer naar huis van pleegkinderen heeft een grote invloed op alle betrokkenen. Er is tot nu toe weinig kennis rond hoe dergelijke beslissingen genomen worden. Deze nieuwsbrief bespreekt een Vlaams onderzoek naar de criteria die gebruikt worden door begeleiders bij het nemen van een beslissing over terugkeer naar huis. Daarnaast wordt onderzocht hoe belangrijk deze criteria zijn voor de begeleiders én hoe complex het volgens hen is om deze te beoordelen.

Er werden 53 unieke criteria geïdentificeerd waarmee pleegzorgbegeleiders rekening houden bij het nemen van beslissingen over een terugkeer naar huis.

Deze criteria konden in zes groepen worden gegroepeerd. Deze zijn in volgorde van belangrijkheid:

(1) Ouders bieden veiligheid en kunnen focussen op hun kind

De eerste groep criteria bestaat uit uitspraken over de mogelijkheid van ouders om hun kind een emotioneel en fysiek veilige omgeving te bieden door de behoeften van het kind te erkennen.

(2) Voorwaarden voor ouders

De tweede groep bestaat uit stellingen waarin voorwaarden worden genoemd waaraan ouders moeten voldoen om met het kind te worden herenigd. Het gaat om criteria als de afwezigheid van middelenmisbruik, bereidheid tot behandeling van (psychiatrische) problemen, positief veranderd zijn, een stabiele relatie hebben en over voldoende opvoedvaardigheden beschikken. Daarnaast zijn passende huisvesting en voldoende financiële middelen criteria die in deze groep zijn opgenomen. Tot slot wordt actieve betrokkenheid van ouders bij de schoolprestaties van het kind genoemd.

(3) Belang van het kind

Groep 3 bestaat uit stellingen waarin het belang van het kind centraal staat, over de wens van het kind om herenigd te worden en over wat een hereniging voor het kind betekent.

(4) Hereniging wordt ondersteund

Groep 4 bestaat uit stellingen die verwijzen naar de steun die wordt geboden aan het kind en de ouders bij hereniging. In de stellingen wordt verwezen naar de noodzaak van (informele) ondersteuning vanuit het netwerk, en (formele) instemming en ondersteuning vanuit jeugdzorg inclusief de (ex-)pleegouders.

(5) Voorwaarden voor het kind.

De vijfde groep bestaat uit stellingen over voorwaarden van het kind, zoals de voorbereiding van het kind op de hereniging, opties met betrekking tot formele en informele ondersteuning van het kind na hereniging. Ook de noodzaak van een zo kort mogelijke pleegzorgplaatsing wordt als voorwaarde voor hereniging gezien.

(6) Ouders zijn bereid samen te werken tijdens en na de hereniging

Groep 6 bestaat uit stellingen die verwijzen naar het kunnen en willen nakomen van afspraken door ouders over de hereniging. Uitspraken in deze groep gaan ook over openheid van ouders in communicatie met jeugdhulpverleners en pleegouders.

De meeste criteria zijn vrij vlot in te schatten volgens de begeleiders. Slechts drie worden als moeilijker te beoordelen beschouwd, namelijk: 'Het kind kan een terugkeer naar huis aan', 'Het middelen- of alcoholmisbruik van ouders is volledig onder controle' en 'Het kind kan de scheiding met pleegzorgers aan'. Wanneer we naar de groepen als geheel gaan kijken, blijkt 'Belang van het kind' (groep 3) het moeilijkst te beoordelen, en 'Voorwaarden voor het kind' (groep 5) het eenvoudigst. Als we naar de individuele criteria kijken, zien we dat hoe belangrijker een voorwaarde geacht wordt, hoe complexer hij blijkt om in te schatten voor de begeleiders.

Gebaseerd op:

Vanderfaellie, J., Borms, D., Teunissen, M. S. L., Gypen, L., & Van Holen, F. (2023). Reasons used by Flemish foster care workers in family reunification decision making. *Children and Youth Services Review*, 144, 106741.

